

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ

ONDERWERP
Werkgebiedsplan Maastricht en Heuvelland

DATUM
18 juni 2024
Verz. 19 juni 2024

BIJLAGEN
1

BEHANDELD DOOR
GH (Gerard) Wijnands

TELEFOONNUMMER
043 350 5242

ONZE REFERENTIE
2024.01920

E-MAILADRES
Gerard.Wijnands@maastricht.nl

FAXNUMMER

UW REFERENTIE
--

Geachte raadsleden,

Met deze brief willen wij u informeren over de vervolgstap die wij met de partners van het Programma Waterveiligheid en Ruimte Limburg (WRL) hebben gezet om te komen tot een gezamenlijke aanpak voor het gebied Maastricht-Heuvelland. In WRL werken de overheden in Limburg samen aan het verbeteren van de waterveiligheid van de regionale wateren. Hiervoor wordt vanuit het principe van systeemsolidariteit per stroomgebied toegewerkt naar een pakket aan maatregelen.

Voor het stroomgebied van de Geul in het werkgebied Maastricht-Heuvelland is de aanpak in bijgaand werkgebiedsplan uitgewerkt. Dit betreft de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal.

Het werkgebiedsplan beschrijft de wijze en randvoorwaarden waarop (bestuurlijk) samen zal worden gewerkt in het werkgebied Maastricht-Heuvelland en hoe wordt toegewerkt naar een samenhangende inzet van maatregelen. Het werkgebiedsplan is door de afzonderlijke colleges van B&W van de gemeenten van het werkgebied, het Dagelijks Bestuur van het Waterschap Limburg en het college van GS van de Provincie Limburg vastgesteld.

Voor de overige stroomgebieden in Limburg wordt ook per werkgebied een aanpak uitgewerkt met de betrokken overheden in die gebieden. De andere drie werkgebieden zijn Westelijke en Oostelijke Mijnstreek (met het stroomgebied van de Geleenbeek), Midden-Limburg (met het stroomgebied van de Roer) en Noord-Limburg. Streven is om het proces voor de Roer en de Geleenbeek direct na de zomer van 2024 op te starten. De Geul, Geleenbeek en Roer zijn aangeduid als prioritaire stroomgebieden.

Het proces voorziet erin om u periodiek te informeren en bij belangrijke stappen in het proces sonderend te betrekken. Bij de start van het proces, direct na de zomer, willen wij u in een gezamenlijke informatiebijeenkomst voor gemeenteraadsleden van de acht betrokken gemeenten, leden van het Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg en leden van Provinciale Staten nader informeren over de aanpak.

Nadere toelichting

Na de extreme neerslag in de zomer van 2021 is het programma Waterveiligheid en Ruimte Limburg (WRL) opgestart. De gezamenlijke overheden in Limburg hebben daarmee onderschreven dat alleen door samenwerking en het bundelen van bevoegdheden en uitvoeringskracht de waterveiligheid van de regionale wateren (de zijbeken van de Maas) te verbeteren valt.

DATUM
18 juni 2024

De ambitie van het programma WRL is om de Limburgse samenleving beter voor te bereiden en te beschermen tegen extreme neerslag als gevolg van klimaatverandering. Centraal in de aanpak staat het concept van Meerlaagsveiligheid, vanuit de lagen: preventie, gevolgbeperking en waterbewustzijn. In het programma WRL worden deze drie lagen verder uitgewerkt in drie pijlers:

1. Vergroten van de fysieke robuustheid watersysteem, en daarmee het verlagen van de waterstand op de plekken waar overlast is geweest of kan ontstaan en/of het beter beschermen van deze locaties tegen hoge waterstanden.
2. Verankeren van water en bodem sturend als principe in de ruimtelijke ordening, om overlast in de toekomst te voorkomen.
3. Vergroten van weerbaarheid van inwoners, om schade door wateroverlast in de eigen omgeving te beperken.

Het voorliggende werkgebiedsplan is een concretisering van de wijze hoe wordt toegewerkt naar een samenhangende inzet van maatregelen vanuit de drie pijlers. De kaders voor het werkgebiedsplan zijn gesteld door het op 5 april 2023 door de Regionale Actie Tafel (RAT) vastgestelde Opbouwplan programma WRL, Gericht aan de slag!

Dit werkgebiedsplan beschrijft de wijze en randvoorwaarden waarop (bestuurlijk) samen zal worden gewerkt

In dit plan is de aanpak om te komen tot een integraal maatregelenpakket als eerste voor het stroomgebied van de Geul uitgewerkt. Essentieel in deze aanpak is het inzicht en de bereidheid tussen de samenwerkende overheden dat de totale opgave alleen door systeemsolidariteit bereikt kan worden. Dit houdt in dat maatregelen op het grondgebied van de ene gemeente getroffen kunnen worden zonder direct belang voor die gemeente te hebben, maar wel belangrijk zijn en ten gunste komen van een andere gemeente.

Voor de andere stroomgebieden in het werkgebied Maastricht-Heuvelland zoals de Jeker en de Voer zal eerst een watersysteemtoets door het Waterschap Limburg worden uitgevoerd. Die zal aangeven of een aanpak vanuit WRL nodig is om de wateropgave te kunnen aanpakken. Als de watersysteemtoets aangeeft dat een integrale systeemaanpak nodig is, zal via het werkgebied ook voor deze stroomgebieden een ontwerpspoor worden opgezet om te komen tot een maatregelenpakket.

Om te komen tot een samenhangend maatregelenpakket voor het stroomgebied van de Geul zal een verkenningsfase plaatsvinden, waarin de mogelijke maatregelen worden onderzocht. De verkenningsfase zal uitmonden in een voorkeursvariant. In de bijlage vindt u een overzicht van het proces om te komen tot een voorkeursvariant.

Deze voorkeursvariant zal worden opgenomen in het stroomgebiedsplan, dat een inhoudelijk Masterplan voor het stroomgebied van de Geul vormt. In het stroomgebiedsplan staat naast de uitwerking van de gekozen maatregelenpakketten (voorkeursscenario), ook wie wat doet, wanneer en hoe de financiering plaatsvindt.

Het voorkeursscenario in samenhang met het stroomgebiedsplan geldt als programma onder de Omgevingswet (art. 3.5 Ow). Dit programma zal door alle partijen van het stroomgebied (gelijktijdig) worden vastgesteld. Dit gezamenlijke programma vormt het kader voor projectbesluiten, omgevingsplannen, omgevingsvergunningen, etc. Met een kaderstellend programma kan de integrale uitvoering geborgd worden en kan het risico dat onderdelen niet uitgevoerd kunnen worden vanwege procedurele complicaties beheerst worden.

DATUM
18 juni 2024

Voor de bestuurlijke aansturing van het werkgebied Maastricht Heuvelland wordt een bestuurlijk regieteam gevormd. In dit bestuurlijk regieteam Maastricht-Heuvelland hebben zitting de Provincie Limburg, het Waterschap Limburg en de gemeenten van het werkgebied Maastricht Heuvelland. Dat zijn de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Maastricht, Meerssen, Sijpeveld, Vaals, Valkenburg aan de Geul, en Voerendaal.

Hoogachtend,

Hubert Mackus
Wethouder Economie, Sport, Jeugdzorg, Water, Natuur en Landschap

Ontwerpspoor per stroomgebied

Start met Geul, Geleenbeek en Roer

1. Onderzoek
Watersysteemanalyse
Uitgevoerd voor Geul, Geleenbeek en Roer

2. Verkenning
Voorkeursvariant

3. Planuitwerking
Uitwerking per deelgebied

4. Realisatie
Definitief ontwerp en uitvoering

Verkenning maatregelen stroomgebied Geul

Voor het gebied langs de Geul van de bron in België tot de monding in de Maas.

Doel: een samenhangend pakket aan maatregelen om het hele gebied beter te beschermen tegen wateroverlast

